

N:o 69.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 13 april 1904
— — — — Andra Kammaren den 13 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion
angående omarbetning i vissa hänseenden af gällande be-
stämmelser om tillsättning af prästerliga tjänster.*

(Lagutskottets utlåtande n:o 36.)

Till Konungen.

Vid innevarande riksdag har enskild motionär ifrågasatt omarbetning af nu gällande bestämmelser angående tillsättning af prästerliga tjänster i det syftet, att tillsättningsproceduren måtte förenklas och till tiden förkortas.

Att tillsättningsproceduren beträffande prästerliga tjänster rymmer föråldrade former samt är onödigt invecklad och långsam till olägenhet för vederbörande både församling och prästerskap, finner Riksdagen vara oförnekligt, och Riksdagen anser alltså i likhet med motionären skäl föreligga för omarbetning af hithörande stadganden. Viktiga reformer torde kunna genomföras äfven med bibehållande af nu tillämpade hufvudprinciper för tjänsternas besättande. Såsom exempel på förändringar, hvilka kunna ifrågasättas, må med anslutning till hvad i motionen anförts, framställas följande erinringar.

Enligt nuvarande bestämmelser är ansökningstiden 90 dagar för Hernösands gamla stift och 60 dagar för de öfriga stifteten. Denna tid

var till äfventyrs erforderlig förr; men i följd af nutidens förbättrade samfärdsmedel och då ännu det så kallade stiftsbandet begränsar ansökningsrätten till ett mindre område, torde densamma utan olägenhet kunna nedbringas. Inom danska och norska kyrkan har sedan länge varit den bestämmelsen, att då ett ordinarie prästämbete blir ledigt, lämnas 6 veckors ansökningstid.

Öfver domkapitlets förslag bland de sökande såsom ock öfver domkapitlets beslut med anledning af församlingens kallande af fjärde profpredikant skall vid hvaradera tillfället lämnas 30 dagars klagotid.

Dessa uppehåll under valets fortgång torde numera knappast vara erforderliga. Det är sällan klagotiden användes till besvär, och där detsamma sker, är det sällan någon ändring vinnes. Syftmålet med berörda klagotid synes kunna ernås lika väl genom anslutning till det förfarande, som användes vid val af folkskolelärare. Där fortgår ju hela förrättningen med ansökan, prof, förslag och val i en följd, hvar efter, när allt inom församlingen blifvit slutbehandladt, tillfälle lämnas till besvär öfver allt, som förekommit under ärendets gång. Om likartadt förfarande kunde komma att tillämpas vid prästval, skulle tiden för detsamma blifva i afsevärd mån förkortad, hvarjämte å förslag uppförda åtminstone vunne den förmånen, att de någorlunda snart kunde blifva befriade från ett förslag, som visat sig för dem ej innebära någon utsikt till befordran.

Då fjärde profpredikant vid frågodagsförrättning kallas, skall ny frågodagsförrättning företagas med ny justering af vallängden m. m. Det synes tvifvelaktigt, huruvida något sådant bör vara erforderligt, om man vidtager här ofvan föreslagen förändring med afseende på rätten att anföra besvär. Tiden emellan första frågodagen och den därpå följande blefve då jämförelsevis kort, hvarför bestämmelser med afseende på vallängden och göromålen å valdagen torde kunna så affattas, att den nuvarande andra frågodagsförrättningen må befinnas öfverflödig.

Redan inför det nu anförda finner man, att utvägar ej saknas till att förkorta *tiden* för tillsättning af de prästerliga tjänster, som här åsyftas. Men det synes såsom förut nämnts ej heller vara omöjligt att utfinna bestämmelser till att jämväl *förenkla* tillsättningsproceduren. Tänker man t. ex. på nuvarande sättet för vallängdens upprättande och justering, så skulle rätt mycket vinnas, om det komme därhän, att de för kyrkostämmorna granskade röstlängderna blefve grundläggande med de anteckningar — i större eller mindre mån — som därå förefinnas. De flesta erinringar å frågodagsförrättningen gälla ju i regel mest de

personer, hvilka sakna rösträtt på grund af oguldna kommunalutskylder — ett ämne för öfrigt, som är svårt att kontrollera, särskildt i sådana församlingar, där en mera stark omsättning af medlemmar förefinnes. Beträffande själfva *valsättet* med upprop enligt dess nuvarande form förefinnes naturligtvis ej något synnerligt att erinra vid prästval inom *mindre* prästvals-församlingar; men med afseende på *större* prästvals-församlingar blir förenämnda valsätt i hög grad tröttande och besvärligt både för dem, som skola afgifva, och dem, som skola uppbära röster. Med ledning af erfarenheten från andra valområden torde det ej vara omöjligt att finna lämpliga utvägar till nödig förändring äfven i sist-nämnda hänseende.

Under åberopande af hvad sålunda anförts anhåller Riksdagen, det täcktes Eders Kungl. Maj:t taga under öfvervägande, i hvad mån gällande bestämmelser angående tillsättning af prästerliga tjänster må kunna omarbetas i syfte att förfarandet därvid förenklas, samt för Riksdagen framlägga det förslag i berörda hänseende, hvar till förhållandena kunna anses gifva anledning.

Stockholm den 13 april 1904.

Med undersåtlig vördnad.
